

gospodarske, obrtniške in narodne.

Izhajajo vsak petek ter stanejo v tiskarni prejemanje za celo leto 6 kron, za pol leta 3 krone in za četrt leta 1 krono 50 vin., — po pošti prejemanje pa za celo leto 7 kron, za pol leta 3 krone 50 vin., za četrt leta 1 krona 80 vin. — Za prinašanje na dom v Ljubljani se plača na leto 80 vin. Naročnino prejema upravnništvo v Blasnikovi tiskarni. — Oglase (inseerate) vzprejema upravnništvo, in se plača za vsako vrsto za enkrat 16 vin., za dvakrat 24 vin., za trikrat 30 vin. — Dopisi naj se pošiljajo uredništvu „Novic“.

V Ljubljani 3. januarja 1902.

Vabilo na naročbo „Novic“.

Leto se bliža svojemu koncu, in bliža se čas, da se bodo čitatelji zopet morali odločiti, kake liste naj si naroče za bodoče leto. Ker se je zadnji čas slovensko časopisje močno pomnožilo, ni to več lahka stvar.

„Novicam“ ni treba razvijati svojega programa, ker je že dovolj znan. Njih program je znani stari slovenski program, katerega so se držali dr. Bleiweis, dr. Costa, dr. Toman in Svetec, katerega zastopnik je sedaj ces. svetnik Murnik in kateremu so „Novice“ bile zveste v najtežavnejših časih. Hodile bodo nekako srednjo pot in boja ne bodo iskale, a vendar odločno branile slovensko narodno stališče proti vsakomur.

Poganjale se bodo odkritosrčno za najširšo in neposredno volilno pravico, kakor so se dosedaj najdoslednejše izmeje vseh slovenskih listov, ker so prepričane, da bodo postavodajni zastopi tem bolje izražali pravo mnenje naroda, čim bolje bo vsem stanovom omogočeno, izražati ob volitvah svoje mnenje.

Smatrale bodo za svojo nalogo, zagovarjati koristi srednjih in nižjih stanov. Posebno pozornost bodo obračale na koristi našega kmeta in doslej popolnoma zapuščenega obrtnika. Ta dva stanova sta stebra našega naroda. Posebno kmet nima pri nobenem narodu tacega pomena, kakor pri našem. Naš kmet ni samo tisti, ki druge stanove preskrbuje z živežem, temveč najboljši možje našega naroda so se rodili v kmetijskih hišah, naši najboljši pisatelji, učenjaki, politiki so največ iz kmetijskih hiš, tako da lahko rečemo, da je kmet rešil našo narodnost.

V mestih je pa najvažnejši obrtni stan. To je jedini nezavisni stan, na katerega se moramo Slovenci zanašati, zato je pa dolžnost slovenskih politikov in časopisov, da ne pozabljajo koristiti tega stanu. Slovenski obrtniki nimajo doslej svojega strokovnega lista. Z ozirom na to in po inicijativi gosp. ces. svetnika Murnika, ki nadzoruje list, posvečevale bodo „Novice“ v prihodnje posebno pozornost obrtnikom in obrtniškim zadevam in pričakujejo, da se jih obrtniki tesno oklenejo.

„Novice“ bodo v novem letu v jedrnatih in stvarnih člankih pojasnjevale vsa politična vprašanja. Posebno pozornost bodo obračale kakor dosedaj slovenskim in slovanskim vprašanjem. Poganjale se bodo z isto odločnostjo za narodno enakopravnost in narodne pravice avstrijskih Slovanov, kot so se vedno v njih polstoletnem obstanku.

Skrbele bodo pa tudi za pouk kmeta in obrtnika. Pri tem mislijo posebno pozornost obračati novim iznajdbam ter so si pridobile več izvrstnih sotrudnikov. V poučnem in zabavnem delu bodo skrbele za primerno poučno in zabavno gradivo.

Splošno se bodo „Novice“ trudile v novem letu vsestranski zadovoljiti svoje čitatelje, do katerih se obračajo s prošnjo, da jim ostanejo zvesti v novem letu in še kaj novih naročnikov pridobe.

Dolžnost je pa, da izrekamo koncem leta tudi zahvalo vsem sotrudnikom in jih prosimo, naj nam ne odreko svoje pomoči v novem letu. Posebno bi nam bilo ustreženo s kratkimi poročili o dogodkih po Slovenskem, kar se lahko sporoči na dopisnici.

Izhajale bodo „Novice“ v dosedanji obliki in obsegu tudi o novem letu. Cena jim bode: za ljubljanske naročnike v tiskarni prejemane: za celo leto 6 kron (3 gld.), za pol leta 3 krone (1 gld. 50 kr.) in za četrto leta 1 krono 50 vin. (75 kr.). Po pošti prejemane za celo leto 7 kron (3 gld. 50 kr.), za pol leta 3 krone (1 gld. 50 kr.) in za četrto leta 1 krono 80 vin. (90 kr.). Za pošiljanje na dom v Ljubljani se plača za celo leto 80 vin. (40 kr.). Naročnino se pošilja: **Blasnikovi tiskarni v Ljubljani.**

Politični oddelek.

Deželni zbor kranjski.

I. seja dne 30. decembra.

Predsedoval je dež. glavar pl. Detela. Vlado sta zastopala dež. predsednik baron Hein in okrajni glavar Haas. Navzoči so bili vsi poslanci, tudi škof.

Zasedanje je otvoril deželni predsednik baron Hein, ki je pozdravil poslance imenom cesarske vlade ter naznanil, da je cesar imenoval deželnim glavarjem poslanca Otona pl. Detela, ki je že dolgo let neutrudno in objektivno vodil deželni zbor, in njegovim namestnikom poslanca Leopolda barona Lichtenberga, ki bodo gotovo istotako izpolnjeval dolžnosti svojega mesta. Deželni predsednik je potem omenil, da so se razprave deželnega zbora odlikovale doslej s tem, da so bile mirne in stvarne. Ker je to najtrdnjše jamstvo za uspešno delo, upa vlada, da se bodo rezka nasprotja poravnala in doseglo skupno delo, ki ga naša ljuba domovina nujno potrebuje.

Ko je dež. glavar pl. Detela storil obljubo, je pozdravil vse poslance, želeč, da Bog blagoslovi resno in vztrajno delovanje dež. zbora. Dalje je pozdravil dež. predsednika, proseč, naj kakor doslej, dobrohotno podpira dež. zbor ter dejal, da mu ni treba razvijati programa, češ, ostal bo na istem, na katerem je pred 25 leti vstopil v dež. zbor. Vedno bo zvest vladarju, narodu in domovini ter branil čast in korist dežele kranjske. Deželni zbor nastopi danes gospodarstvo dežele. Vzlic velikanskim stroškom se je posrečilo doseči, da ni bilo treba zvišati doklad na direktne davke kakor je bilo treba v vseh drugih deželah, kar je toli važnejši ker je bilo 1877. leta 58 % doklad, sedaj jih je pa le 40 %. Mogoče je bilo to vsled doklad na pivo, žganje in zakup užitnine. Deželni zbor je spravil v tir tudi vprašanje o ustanovitvi vseučilišča v Ljubljani in je upati, da bo vlada to vprašanje resno in dobrohotno uvaževala ter ugodno dognala. Potem je glavar v nemškem jeziku opozoril na uspešno sodelovanje veleposestnikov in izrekel upanje, da bodo tudi v naprej tako postopali.

Deželni glavar je nadalje omenil zaroko nadvojvodinje Marije Elizabete s princem Windischgraetzom, na kar je zbornica zaklicala cesarju trikrat slava.

Deželnega glavarja namestnik baron Lichtenberg se je zahvalil za imenovanje in izjavil, da če je poklican voditi razprave, bo postopal strogo nepristransko.

Poslanec dr. Tavčar in tovariši so nujno predlagali, naj se o začasnem pobiranju deželnih priklad takoj razpravlja, ker mora sklep pred novim letom biti potrjen.

Ta predlog je bil sprejet in je o njem poročal poslanec Grasselli, ki je predlagal:

Visoki deželni zbor izvoli skleniti:

I. V pokritje primanjkljajev pri deželnem zakladu naj se pobirajo od 1. januarja l. 1902 do onega časa, ko se deželni proračun za l. 1902 končnoveljavno določi, sledeče deželne priklade:

1. 40 % na doklada na užitnino od vina, vinskega in sadnega mošta ter od mesa.

2. Samostojna deželna naklada od porabljenega piva po 2 krone od hektolitra.

3. 40 % doklada na vse direktne davke izvzemši osebni dohodninski davek.

II. Deželnemu odboru se naroča, da pridobi sklepu pod I. Najvišje odobrenje.

Povodom tega predloga se je razvila burna politična debata. Poslanec dr. Šusteršič je dež. odboru očital, da ravna pristransko in da deželni denar za strankarske namene porablja. Govorili so dež. glavar pl. Detela, deželni predsednik baron Hein in poslanci dr. Tavčar, Hribar in Grasselli, ki so vsi zavračali dr. Šusteršiča.

V popoldanski seji je bil sprejet nujnu predlog barona Schwegla zastran prispevka 60.000 kron za zgradbo ceste skozi sevško dolino do Podbrda.

Po predlogu barona Schwegla sta bila kot reditelja izvoljena poslanca baron Apfaltrern in Pirc, kot verifikatorja dr. Schaffer in dr. Schweitzer.

Poročilo deželnega odbora o izidu deželnozborskih volitev se izroči posebnemu odseku.